

РЕЦЕНЗИЯ

от Проф. д-р Мирослава Иванова Кадурина-Илиева, дмн

Аджибадем Сити Клиник, София

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен 'Доктор'
професионално направление 7.1 Медицина докторска програма 03.01.21 «Дерматология и
венерология»

Автор: **Д-р Евгени Тошев Христозов**

Катедра: ДЕРМАТОЛОГИЯ, ВЕНЕРОЛОГИЯ И АЛЕРГОЛОГИЯ, МЕДИЦИНСКИ
УНИВЕРСИТЕТ – ПЛЕВЕН, ФАКУЛТЕТ МЕДИЦИНА

Тема: СЪВРЕМЕНЕН ПОГЛЕД ВЪРХУ ДИАГНОСТИЧНИТЕ КРИТЕРИИ И ЛАЗЕРНАТА
ТЕРАПИЯ НА РОЗАЦЕЯ И КОЖНА ДЕМОДЕКОЗА

Научни ръководители :

Доц. Д-р Ивелина Йорданова, д.м.,

Доц. Д-р Гриша Матеев, д.м.

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Представеният комплект материали на електронен носител е в съответствие с ЗРАСРБ за придобиване на ОНС „Доктор“, както и на ПРАСТРУ и съдържа изискуемите документи, които доказват автентичността на дисертационния труд, автореферат, научните публикации, участията в научните форуми и потвърждават законността на процедурата.

Д-р Христозов е завършил Медицина в Тракийски университет – Стара Загора. Работил е като участъков лекар в с. Обручище, област Стара Загора. Специализира Дерматология и венерология в Клиника по дерматовенерология към МУ на Тракийски университет, Стара Загора. 1994 – 1995 година е платен специализант по дерматовенерология към Клиника по дерматовенерология към МУ на Тракийски университет, Стара Загора.

1995 – 2000 година е асистент в Клиника по дерматовенерология към МУ на Тракийски университет, Стара Загора, където е провеждал обучение на студенти по медицина в областта на дерматологията и венерологията, участвал е в практически и теоретични изпити по дерматология. Извършвал е научна дейност с участие с доклади в научни форуми в страната и чужбина, ежедневна амбулаторна практика, стационарна терапия на дерматологично болни и консултативни прегледи, свързани със специалността в други клиники и отделения.

От 1996 до момента е частно-практикуващ дерматовенеролог в Стара Загора и София - провежда ежедневна диагностично-лечебна дейност в областта на дерматовенерологията, лазерна дерматология за терапия на разнообразни заболявания и състояния на кожата, кожните придатъци и видимите лигавици. Участва ежегодно в български и международни форуми по дерматология и венерология. Участва в клинични проучвания на медикаменти и апарати с приложение в дерматологията и венерологията.

През 1996 год. завършва Медицински мениджмънт към Великотърновски университет „Св. Св. Кирил и Методий“.

1996-2022 година участва в множество квалификационни курсове в Европа, САЩ и Япония в областите: лазерна дерматология, дерматохирургия, както и терапия на розацея, акне и хиперпигментации.

2. Актуалност на тематиката

Темата на представения ми за отзив дисертационен труд е: „Съвременен поглед върху диагностичните критерии и лазерната терапия на розацея и кожна демодекоза“. Дисертационният труд е актуален, с практическо значение и отговаря на съвременни въпроси. В последните десетилетия се засили научният интерес в тази посока, поради силното отражение върху качеството на живот на пациентите с тези заболявания.

В дисертационния труд на д-р Христозов е обсъдена взаимовръзката между розацеята и кожната демодекоза, асоциацията им с дислипидемия и нарушен глюкозен толеранс, както и ефективността на терапията с васкуларни лазери при двете заболявания.

Розацея е хронично инфламаторно заболяване, което засяга предимно центрофациалния регион и протича със зачервяване на кожата и пристъпен еритем,

съпроводен от папули и папулопустули, както и кожна фиброза и хиперплазия, позната като “rhyma”. Очната форма е често представена.

Кожната демодекоза е често срещано заболяване в дерматологичната практика, но не съществува единно мнение в научната литература по отношение на диагностичните критерии и терапевтичния подход. Приема се, че кожните демодекси са един от основните етиопатогенетични фактори в болестния процес, обуславящ появата на розацея. Въпросът защо локалната и акарицидна терапия подобрява само някои от симптомите при розацеята остава неизяснен.

Уточняване на асоциацията на розацеята и кожната демодикоза с дислипидемия и нарушен глюкозен толеранс в българска популация спомага за ранната диагностика, профилактика и навременна терапия на социално значими заболявания, като захарния диабет, сърдечно-съдовата и мозъчно-съдовата болести.

Настоящият дисертационен труд е първи по рода си в България и дава ясна представа за спецификите в българската популация, като в допълнение допринася към международната база данни за лечението на розацеята и кожната демодикоза.

Дисертационният труд на д-р Евгени Христозов е написан на 111 стр. от които 1 стр. съкращения, 2,5 стр. въведение, 43 стр. литературен обзор, 1 стр. цел и задачи, 8 стр. материали и методи, 16 стр. собствени резултати, 18 стр. обсъждане, 1 стр. изводи, 1 стр. приноси. Дисертационният труд е онагледен с 15 таблици, 24 фигури и включва 5 приложения. Библиографията, разположена на 20 страници, включва 153 литературни източника, от които 2 на кирилица и 151 чуждоезични / 1 на български автори/. Във връзка с темата на Дисертационния труд са реализирани 4 научни участия, от които 3 - в бълг. форуми /с доклади/ и 1 - в чуждестранен научен форум /с постер/. Представени са и 5 публикации свързани с темата на научния труд, от които 4 на български език /2 обзора, 1 консенсус и 1 клиничен случай/ и 1 оригинална статия на англ. език в JBCR на Медицински университет, Плевен.

3. Познаване на проблема

Д-р Христовов притежава обширни теоретични познания и практически умения и показва задълбочено познаване на проблема и на въпросите, свързани с диагностиката и лечението на розацеята и кожната демодикоза.

4. Методика на изследването

Д-р Христовов предлага подходящи за целта на дисертационния труд научно-изследователски и статистически методи, като предложените методики на различните изследвания са подходящи за получаване на задоволителен и информативен отговор по отношение на поставените цел и задачи.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Трудът е структуриран съобразно изискванията на Медицински Университет – Плевен и съдържа увод, цел и задачи, материал и методи, резултати, обсъждане, изводи, приноси и библиография. На края на дисертационния труд са представени научните трудове, публикувани по темата на дисертацията.

Главата „Литературен обзор“ представя проблема и обширно акцентира на епидемиологията, етиология и патогенеза, клиничните изяви и хистопатологични промени на розацея и кожната демодикоза, общото между двете заболявания и връзката им с метаболитни нарушения. Обсъдени са диагностичните и терапевтични опции с особен акцент върху лазерната терапията.

Целите и задачите са ясно определени, като задачите са адекватни за постигане на целта на дисертационния труд.

В дисертационния си труд д-р Христовов си поставя следните задачи: разработване на предложение за по-ефективен подход при диагностиката и терапията на пациенти с кожна демодикоза и розацея; уточняване на асоциацията на кожната демодикоза със съществуваща дислипидемия и нарушен глюкозен толеранс; изясняване на мястото на васкуларните лазери в терапевтичния подход при пациенти с розацея и кожна демодикоза.

В раздел “Материал и методи” детайлно са описани клиничко-патологичните изследвания; използваните материали; статистическите методи и етичните аспекти. по отношение на Демографски анализ на пациентите с КД и проследяване на асоциацията на КД с лабораторни данни за дислипидемия и нарушен глюкозен толеранс, които са извършени на базата на ретроспективно проучване сред 141 пациенти с първична и вторична кожна демодекоза, в амбулаторната практика през 2019 и 2020 година. Използваните методи са добре онагледени с 6 фотографии, които онагледяват микроскопските резултати от Повърхностна биопсия на кожната повърхност /ПБКП/, приемани за положителни и отрицателни.

В раздел “Резултати“ д-р Христозов установява, че кожната демодекоза и розацеята са две различни заболявания, като всяко от тях изисква специфичен диагностичен и терапевтичен подход. Също така става ясно, че кожната демодекоза е определено асоциирана с нарушен глюкозен толеранс, установен чрез наднормен НОМАIR индекс и не се асоциира статистически значимо с дислипидемия. Наблюденията на докторанта демонстрират недвусмислено, че терапията с васкуларни лазери е един от фундаменталните терапевтични методи при лечението на розацея, като повлияването на патологичния пристъпен еритем и телангиектазиите, съпровождащи дерматозата, не може да се постигне по друг начин. От друга страна въздействието на васкуларните лазери върху кожната демодекоза демонстрира дискутабилна ефективност. Разделът е добре онагледен с 9 таблици, 16 фигури.

В раздела „Обсъждане“ се анализират резултатите от проучването, които потвърждават данните от световната литература и предоставят данни за българската популация. Цитирани са съвременни литературни източници и е направен сравнителен анализ между данните от тях и получените от дисертанта резултати.

Дисертационният труд съдържа 8 извода, основани на резултатите от проучванията. Всички изводи са съществени и допринасят за познаването на проблема в национален и световен мащаб. Дисертационният труд предоставя 13 приноса, от които 6 приноса са с оригинален характер, 2 са с научно-теоретичен и 5 приноса са с научно-приложен характер.

Изводите и приложните приноси на дисертационния труд са базирани на констатациите на докторанта, а именно класификация на кожната демодекоза с ясни критерии за диагностика на първичната кожна демодекоза и диференцирането и от розацеята. Предлагат се и диагностични критерии за вторична кожна демодекоза, както и диференцирането и от дерматози със сходна локализация и морфология. Уточнява се методиката и ролята на повърхностната кожна биопсия, която е лесно достъпен диагностичен метод за установяване на абнормна популация от кожни демодекси. Подпомага се ранната диагностика на социално значими заболявания, като сърдечно-съдовата и мозъчно-съдовата болест, както и захарния диабет, като се предлага всички пациенти с розацея да бъдат изследвани за дислипидемия и нарушен глюкозен толеранс (чрез НОМАIR индекс), а всички пациенти с демодекоза само за нарушен глюкозен толеранс. Не на последно място се уточнява и мястото на васкуларните лазери в терапията на розацеята и кожната демодекоза, което представлява основа за бъдещи проучвания в тази посока.

Не откривам елементи на плагиатизъм и намирам представените данни за оригинални, интересни и с важно значение за развитие на нашето разбиране на тези често срещани дерматологични заболявания.

6. Автореферат

Авторефератът съдържа 53 страници и включва в съкратен вид основните раздели на дисертационния труд. Направен е според изискванията. Съдържанието и качеството на автореферата отразява основните резултати, постигнати в дисертацията.

7. Заключение

С настоящия иновативен и оригинален дисертационен труд, Д-р Христов показва задълбочени теоретични познания и професионални качества и умения по научна специалност Дерматология и венерология и по темата на дисертацията, както и умения за провеждане и анализ на научни изследвания. Дисертационният труд на Д-р Христов на тема „СЪВРЕМЕНЕН ПОГЛЕД ВЪРХУ ДИАГНОСТИЧНИТЕ КРИТЕРИИ И ЛАЗЕРНАТА ТЕРАПИЯ НА РОЗАЦЕЯ И КОЖНА ДЕМОДЕКОЗА” за присъждане на образователната и научна степен 'доктор' съдържа научно-теоретични и научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и обогатяват познанията за розацея и кожна демодикоза в национален и световен мащаб.

Дисертационният труд отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на МУ-Плевен.

Въз основа на гореизложеното, давам своята положителна оценка за проведеното проучване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен 'доктор' на д-р Евгени Христозов в докторска програма по „Дерматология и венерология“.

5.06.2022

Проф. Мирослава Кадурина, дмн

